
БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 6
јун 2009.
година XLIX
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вук Ђоковић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вук Ђоковић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и сиручна мишљења
за примену финансијских пројиса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2009 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз фолдера са штампаним материјалом за потребе одржавања летње школе „Danubia“ у Београду. 11
 2. Порески третман промета услуга смештаја и исхране учесника Универзијаде у Универзитетском спортском селу који врши привредно друштво „Универзијада Београд 2009“ д.о.о. 13
 3. Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет електричне енергије коју обвезник ПДВ отпрема на територију АПКМ лицу које на територији АПКМ нема седиште, односно сталну пословну јединицу. 14
 4. Порески третман промета услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације. 17
 5. Обавеза исправке одбитка претходног пореза у случају када обвезник ПДВ који се бави прометом непокретности врши пренос права располагања на економски дељивој целини у оквиру пословног објекта по основу чије је набавке остварио право на одбитак претходног пореза. 18
-

-
6. Право месне заједнице, која није обвезник ПДВ, на повраћај ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету за промет добара и услуга који јој је извршен, као и евидентирање за обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ. 21
 7. Да ли се у износ укупног промета урачунавају новчана средства која адвокат наплаћује у име и за рачун другог лица, а која преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату? 23
 8. Утврђивање основице за обрачунавање ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем у случају када је Уговором за индивидуални прикључак објекта купца закљученим између примаоца услуге и привредног друштва „Електросрбија“ д.о.о. – „Електродистрибуција Јагодина“, пружаоца услуге, предвиђено да прималац услуге изврши набавку одређених добара и њихову уградњу (комплетна израда унутрашњих прикључака, набавка и уградња нисконапонског кабловског вода 1 kV, набавка и уградња мерно разводног ормана и набавка и уградња кабловско прикључне кутије), при чему та добра прелазе у власништво пружаоца услуге (као основна средства). 24
 9. Испуњеност услова за стицање својства обвезника ПДВ 26
 10. Порески третман промета услуге давања на коришћење јавног санитарног чвора 30
 11. Основица за обрачун ПДВ за промет добара који се врши на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, у случају када је део накнаде – камате коју по том основу остварује, односно треба да оствари, давалац лизинга субвенционисан од стране Фонда за развој Републике Србије на основу Уредбе о условима и критеријумима за субвенционисање каматне стопе за потрошачке кредите, односно финансијски лизинг, за набавку одређених трајних потрошних добара у 2009. години („Сл. гласник РС“, бр. 9/09). 31
-

12. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру спровођења Пројекта Обнова железнице II, који се финансира средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Уговора о финансирању Пројекта Обнова железнице II, закљученог 8.12.2006. године између ЈП „Железнице Србије“ и Европске инвестиционе банке, укључујући и измене и допуне Уговора од 20.5.2009. године.....	33
13. Порески третман промета услуга израде пројеката и надзора над извођењем радова за КЦ Србије у Београду, КЦ „Војводина“ у Новом Саду, КЦ „Ниш“ у Нишу и КЦ „Крагујевац“ у Крагујевцу, који врше страна лица Министарству здравља Републике Србије, у оквиру спровођења Пројекта Клинички центри/а, финансираног средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке за Пројекат Клинички центри/а . . .	34
14. Да ли предузеће из Велике Британије има право на повраћај ПДВ по основу куповине аутомобила у Републици Србији за потребе обављања taxi делатности?	36
15. Порески третман предаје добара на употребу и коришћење на основу уговора о финансијском лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга	39
16. Порески третман пружања услуге оплемењивања добара иностраном наручиоцу	40
17. а) Порески третман промета услуге организације Летње Универзијаде у Београду, промета услуга рекламирања спонзора, као и промета услуге организације смештаја и исхране чланова FISU family	42
б) Право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ који пружа услугу организације смештаја и исхране члановима FISU family	42
с) Порески третман промета услуге суђења на спортској утакмици домаћем лицу – обвезнику ПДВ, као и промета услуге стручног предавања домаћем лицу – обвезнику ПДВ, који врши физичко лице које на територији Републике Србије нема пребивалиште. .	42

18. Порески третман поштанских услуга	47
19. Порески третман првог преноса права располагања на становима, као економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, који врши обвезник ПДВ – Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника – Универзитет у Новом Саду, као и право овог обвезника ПДВ да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету одбије као претходни порез од ПДВ који дугује.....	48
20. Порески третман промета услуга давања у закуп соба за потребе становања радницима – самцима и породицама радника у оквиру објеката за смештај намењених задовољавању потреба становања ових лица, при чему предметни објекти никада нису категорисани као туристички објекти за смештај у складу са прописима којима се уређује туризам	50
21. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који врши ЈП „Путеви Србије“ у оквиру спровођења пројеката финансираних од стране Европске инвестиционе банке, Европске банке за реконструкцију и развој и Међународне банке за обнову и развој.....	51
22. Право на повраћај ПДВ у случају брисања из евиденције обвезника ПДВ	55

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника по основу камате у случају када резидентни обвезник није извршио обрачун и уплату пореза по одбитку, односно није поднео пореску пријаву на Обрасцу ПДПО.....	59
--	----

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се објекат фарме може ослободити пореза на имовину у складу са чланом 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину? 61
 2. Да ли раније изузето градско грађевинско неизграђено земљиште које је правоснажним решењем враћено, због непривођења намени, ранијем кориснику, односно његовим наследницима, подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права? 63
 3. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права у случају када физичко лице (које је купило стан од другог физичког лица на који пренос је плаћен порез на пренос апсолутних права) са продавцем стана закључи анекс уз уговор о купопродаји стана дана 22.4.2005. године, којим му продавац стана пренесе право да на терасној површини изгради просторију коју ће припојити купљеном стану (сагласност власника станова зграде за ту изградњу и припајање стану дата је на име продавца, Уговор о уређивању односа који проистичу из надградње–припајања дела заједничке терасе закључен је 29.6.1998. године између скупштине станара и продавца, одобрење за изградњу издато је продавцу 4.5.2006. године)? 64
 4. Да ли се плаћа порез на поклон по основу уговора о поклону којим поклонодавац својој малолетној унуци (кћери свог сина) поклања $\frac{1}{2}$ идеалног дела стана, при чему је син – отац поклонодавчеве унуке и њен законски заступник, сагласан са пријемом поклона? 66
-

-
5. Да ли се на пренос права својине на стану физичком лицу које је власник идеалног дела пољопривредног земљишта у Републици Србији, на коме се налази објекат у изградњи, може остварити право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана по основу приложене изјаве да објекат у изградњи није намењен, нити ће бити намењен за становање? 67

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман јубиларне награде исплаћене запосленима за јубиларне године рада у предузећу, за крсну славу предузећа, за крсну славу оснивача предузећа, дан предузећа и дан оснивача предузећа 71
2. Обавезе по основу коришћење пореске олакшице за новозапослена лица млађа од 30 година у случају када је новозапосленом лицу престао радни однос у току трајања олакшице због престанка обављања делатности послодавца који је предузетник, услед остваривања права на старосну пензију 73
3. Порески третман накнаде трошкова службеног путовања лицима – консултантима који су по основу уговора о делу, закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, ангажовани на реализацији Пројекта реформе пољопривреде у транзицији 75
4. Порески третман примања запослених у просвети по основу исплате једнократне помоћи – солидарне помоћи лицима запосленима у школи, за шта су средства обезбеђена преко Министарства просвете 77
-

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порез на употребу мобилног телефона 79

ТАКСЕ

1. Примена члана 18. став 1. тач. 1) и 2) Закона о републичким административним таксама 83

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Захтев за издавање потврде о непостојању Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Канадом 85
2. а) Опорезивање прихода физичког лица резидента Египта који у Републици Србији обавља функцију спортског судије 85
б) Опорезивање прихода физичког лица резидента Шведске који у Републици Србији врши функцију предавача 85
в) Порески третман трошкова боравка, превоза, локалног транспорта, визе и медицинске помоћи, као и исплате дневница, нерезидентним физичким лицима члановима FISU family 85
3. Да ли постоји билатерални споразум између Републике Србије и Швајцарске конфедерације о регулисању пореза на наследство? 88

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у јуну месецу 2009. године 89
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз фолдера са штампаним материјалом за потребе одржавања летње школе „Danubia“ у Београду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1583/2009-04 од 26.6.2009. год.)

1. Одредбом члана 21. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05–др. закон и 62/06–др. закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка, ако је то другачије уређено међународним уговором.

Наиме, одредбом члана 1. став 1. подтачка б. Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера („Сл. весник Президијума Народне скупштине ФНРЈ“ од 17.9.1952. године) прописано је, између осталог, да су се државе уговорнице обавезале да неће наплаћивати царину нити друге намете приликом увоза књига, публикација и докумената наведених у прилогу А овог споразума. У прилогу А наведене су, између осталог, штампане књиге без обзира на језик којим су штампане.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу са наведеним законским одредбама, ако Економски факултет из Београда увози фолдере са штампаним материјалом (који су намењени одржавању летње школе „Danubia“ у Београду) у складу са одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, у том случају, а под условом да се увоз наведених добара врши за рачун Економског факултета из Београда, што значи да је Економски факултет из Београда у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу са царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Утврђивање да ли се увоз врши у складу са овим законом спроводи надлежни царински орган.

Међутим, ако се увоз предметних добара не врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, у том случају ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

2. Порески третман промета услуга смештаја и исхране учесника Универзијаде у Универзитетском спортском селу који врши привредно друштво „Универзијада Београд 2009“ д.о.о.

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1544/2009-04 од 23.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добра износи 18%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 12) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и са њима непосредно повезан промет добара и услуга.

Одредбом члана 24. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се пореско ослобођење из члана 25. став 2. тач. 12) и 13) Закона односи на услуге образовања (предшколског, основног, средњег, вишег и високог) и професионалне преквалификације, које пружају лица регистрована за обављање тих делатности у складу са прописима који уређују ту област, на услуге смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и на са њима непосредно повезани промет добара и услуга од стране лица регистрованих за

обављање тих делатности, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет услуга смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и на са њима непосредно повезан промет добара и услуга, који врши лице регистровано за обављање ових делатности, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

Међутим, на промет услуга смештаја и исхране учесника Универзијаде у Универзитетском спортском селу, који врши привредно друштво „Универзијада Београд 2009“ д.о.о, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се у овом случају не ради о промету услуга смештаја и исхране студената у школским и студентским домовима или сличним установама за који је одредбом члана 25. став 2. тачка 12) Закона прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

3. Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет електричне енергије коју обвезник ПДВ отпрема на територију АПКМ лицу које на територији АПКМ нема седиште, односно сталну пословну јединицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1144/2009-04 од 18.6.2009. год.)

Одредбом члана 61. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Уредбом о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл.

гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), у члану 2, прописано је да се на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Према одредби члана 10. став 1. Уредбе, на промет домаћих добара који изврше обвезници ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ се не плаћа, а обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ.

Добра из става 1. овог члана отпремају се уз Образац ЕЛ – Евиденциони лист који попуњава Посебно одељење (члан 10. став 2. Уредбе).

Одредбом става 3. истог члана Уредбе прописано је да је, пре попуњавања Евиденционог листа из става 2. овог члана, обвезник ПДВ дужан да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив и адресу примаоца рачуна;
- врсту, количину, цену по јединици мере и вредност добара.

Као докази да су добра из става 1. овог члана отпремљена на територију АПКМ, у складу са ставом 4. истог члана Уредбе, служе:

- Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења;
- извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;
- доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, на промет домаћих добара (добра домаћег порекла и добра страног порекла која су стављена у слободан промет на територији Републике ван АПКМ) који врши обвезник ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза, под условом да поседује доказ да су добра отпремљена на територију АПКМ, и то: Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења, извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, као и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

У вези са применом пореског поступка код отпремања електричне енергије са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ донета је Инструкција у вези са применом царинског и пореског поступка на транзит, допремање и отпремање електричне енергије са територије АПКМ и на територију АПКМ, број: 335-00-00107/2007-17 од 11.1.2008. године (у даљем тексту: Инструкција).

Према делу 2. Допремање и отпремање електричне енергије, став 1. Инструкције, на поступак са електричном енергијом која се допрема и отпрема са територије АПКМ и на територију АПКМ примењују се одредбе Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05) и Правилник о изгледу, садржини и начину попуњавања Обрачунског листа за ПДВ и Евиденционог листа и начину и поступку наплате ПДВ и других трошкова из банкарске гаранције („Сл. гласник РС“, бр. 19/05 и 38/05).

У складу са наведеним, на промет електричне енергије који врши обвезник ПДВ са територије Републике ван АПКМ на тери-

торију АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза, под условом да поседује доказе из члана 10. Уредбе, независно од тога што је прималац електричне енергије лице које на територији АПКМ нема седиште, односно сталну пословну јединицу.

Обвезник ПДВ може да оствари наведено пореско ослобођење у пореском периоду у којем је извршено отпремање електричне енергије на територију АПКМ, ако до истека рока за подношење пореске пријаве за тај порески период поседује прописане доказе о извршеном отпремању, односно у пореском периоду у којем поседује прописане доказе.

Министарство финансија напомиње да када се врши отпремање електричне енергије са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ привредном субјекту који нема седиште, односно сталну пословну јединицу, на територији АПКМ, рубрика (Прималац) Евиденционог листа, према одредбама члана 7. став 6. Правилника о изгледу, садржини и начину попуњавања Обрачунског листа за ПДВ и Евиденционог листа и начину и поступку наплате ПДВ и других трошкова из банкарске гаранције („Сл. гласник РС“, бр. 19/05 и 38/05), попуњава се тако што се у други ред уписује назив, а у трећи седиште и адреса примаоца добара, тј. привредног субјекта који на територији АПКМ нема седиште, односно сталну пословну јединицу.

4. Порески третман промета услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1471/2009-04 од 17.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Закон о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05, у даљем тексту: Закон о ветеринарству), према којем ветеринарска делатност обухвата послове дезинфекције, дезинсекције, дератизације, дезодоризације и деконтаминације (члан 4. став 1. тачка 13) Закона о ветеринарству), ступио је на снагу 2. новембра 2005. године, што значи после Објашњења у вези пореског третмана услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације из аспекта Закона о порезу на додату вредност, број 413-00-31/14-05-04, а које је Министарство финансија дало 28.3.2005. године.

Одредбом члана 116. став 1. Закона о ветеринарству прописано је да дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију могу да обављају привредно друштво односно друго правно лице и предузетник ако у погледу одговарајућих стручних радника, опреме и средстава испуњавају услове, које ближе прописује министар.

Сходно наведеном, обвезник ПДВ који врши промет ветеринарских услуга – услуге дезинфекције, дезинсекције и дератизације, дужан је да на накнаду за извршени промет ових услуга обрачуна ПДВ по општој пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да за промет ових услуга Законом није прописано пореско ослобођење.

5. Обавеза исправке одбитка претходног пореза у случају када обвезник ПДВ који се бави прометом непокретности врши пренос права располагања на економски дељивој целини у оквиру

пословног објекта по основу чије је набавке остварио право на одбитак претходног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-001473/2009-04 од 17.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Закона, прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра се пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стипцалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Одредбом члана 3. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра пренос дела имовине.

1) код статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

2) у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја, а који чини техничко-технолошку целину (производни погон, производна линија и сл.).

Пренос права располагања само на поједином добру које се налази у оквиру техничко-технолошке целине из става 1. тачка 2) овог члана не сматра се преносом дела имовине, у смислу члана 6.

став 1. тачка 1) Закона, односно у смислу става 1. овог члана (члан 3. став 2. Правилника).

Сагласно одредби члана 32. став 1. Закона, обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, односно десет година од момента прве употребе за објекте.

Исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза (одредба члана 32. став 2. Закона).

Одредбом члана 32. став 3. Закона прописано је да, изузетно од става 1. овог члана, обвезник не врши исправку одбитка претходног пореза у случају промета опреме за вршење делатности, као и у случају преноса имовине или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона.

Одредбама члана 3. Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник о исправци одбитка претходног пореза) прописан је начин спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, када обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на економски дељивој целини у оквиру пословног објекта, по основу чије је набавке остварио право на одбитак претходног пореза, дужан је да, у складу са одредбама члана 32. Закона и члана 3. Правилника о исправци одбитка претходног пореза, изврши исправку одбитка претходног пореза, с обзиром да, у конкретном случају, не постоји законски основ за примену одредбе члана 6. став 1. тачка 1) Закона, из разлога што се предметна непокретност не сматра техничко-технолошком целином из члана 3. став 1. тачка 2) Правилника.

6. Право месне заједнице, која није обвезник ПДВ, на повраћај ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету за промет добара и услуга који јој је извршен, као и евидентирање за обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-957/2009-04 од 15.6.2009. год.)

• Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дуваног ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 52. став 1. Закона, ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике.

У складу са наведеним законским одредбама, лице које није обвезник ПДВ, у конкретном случају месна заједница, нема право да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету за промет добара и услуга који му је извршен, одбије као претходни порез. Самим тим, месна заједница нема право ни на повраћај ПДВ по основу предметног промета.

• Одредбом члана 8. став 1. Закона прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Сагласно одредби члана 33. став 3. Закона, мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава) прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. овог члана (став 2. истог члана Закона).

Сагласно наведеном, ако је месна заједница у претходних 12 месеци остварила укупан промет већи од 4.000.000 динара дужна је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Ако месна заједница у претходних 12 месеци оствари укупан промет већи од 2.000.000, а мањи од 4.000.000 динара, може да се определи за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

7. Да ли се у износ укупног промета урачунавају новчана средства која адвокат наплаћује у име и за рачун другог лица, а која преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1318/2009-04 од 12.6.2009. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са чланом 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане за ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Основица не садржи износ који обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату (став 3. тачка 2) истог члана Закона).

Сагласно одредби члана 33. став 3. Закона, мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава) прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

У складу са наведеним законским одредбама, износ новчаних средстава који је досуђен странци, а који адвокат наплати у име и за рачун странке и пренесе странци у чије име и за чији рачун је извршио наплату, не урачунава се у основицу за обрачун ПДВ за извршени промет добара и услуга, а самим тим ни у износ укупног промета на основу којег адвокат може да се определи за плаћање ПДВ, односно на основу којег настаје обавеза подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу.

8. Утврђивање основице за обрачунавање ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем

у случају када је Уговором за индивидуални прикључак објекта купца закљученим између примаоца услуге и привредног друштва „Електросрбија“ д.о.о. – „Електродистрибуција Јагодина“, пружаоца услуге, предвиђено да прималац услуге изврши набавку одређених добара и њихову уградњу (комплетна израда унутрашњих прикључака, набавка и уградња нисконапонског кабловског вода 1 kV, набавка и уградња мерно разводног ормана и набавка и уградња кабловско прикључне кутије), при чему та добра прелазе у власништво пружаоца услуге (као основна средства)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-894/2009-04 од 9.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и размена услуга за добра или услуге (став 3. тачка 4) истог члана Закона).

У складу са чланом 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, ствари-ма или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане за ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Ако накнада или део накнаде није изражен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним одредбама Закона, у случају када је Уговором за индивидуални прикључак објекта купца закљученим између примаоца услуге и привредног друштва „Електросрбија“ д.о.о. – „Електродистрибуција Јагодина“, пружаоца услуге, предвиђена обавеза примаоца услуге да изврши набавку одређених добара и њихову уградњу (комплетна израда унутрашњих прикључака, набавка и уградња нисконапонског кабловског вода 1 kV, набавка и уградња мерно разводног ормана и набавка и уградња кабловско прикључне кутије) и пренесе право располагања на тим добрима пружаоцу услуге (предметна добра постају основна средства пружаоца услуге), основицу за обрачун ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електроенергетски систем чини укупан износ накнаде који обвезник ПДВ, привредно друштво „Електросрбија“ д.о.о. – „Електродистрибуција Јагодина“, прима или треба да прими за овај промет, без ПДВ, а у коју се, поред дела накнаде која се наплаћује у новцу, урачунава и вредност добара која је прималац услуге пренео у власништво пружаоцу услуге, тј. привредном друштву „Електросрбија“ д.о.о. – „Електродистрибуција Јагодина“.

9. Испуњеност услова за стицање својства обвезника ПДВ

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-1234/2009-04 од 9.6.2009. год.)

Одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Сагласно одредби члана 33. став 3. Закона, мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава) прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

Одредбом члана 34. став 5. Закона прописано је да пољопривредник може да се на почетку календарске године одреди за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденционе пријаве прописане овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године, под условом да је у претходних 12 месеци остварио укупан промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга у износу већем од 2.000.000 динара.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. овог члана (став 2. истог члана Закона).

Надлежни порески орган обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ (став 3. истог члана Закона).

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања

и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се евиденциона пријава подноси надлежној организационој јединици Пореске управе (у даљем тексту: надлежни порески орган).

Према одредбама става 2. истог члана Правилника, надлежни порески орган из става 1. овог члана је:

1) за обвезника – правно лице или предузетника – организациона јединица на чијем подручју има седиште;

2) за обвезника – пољопривредника који се определио за обавезу плаћања ПДВ и друго физичко лице – организациона јединица на чијем подручју има пребивалиште;

3) за обвезника – правно лице које је, према обиму својих пореских обавеза, сврстано у великог пореског обвезника – Центар за велике пореске обвезнике;

4) за обвезника – сталну пословну јединицу страног лица (огранак и др.) – организациона јединица на чијем подручју има место пословања или седиште.

Према одредби става 3. истог члана Правилника, седиштем, у смислу става 2. тачка 4) овог члана, сматра се и место пословања сталне пословне јединице страног лица.

Списак организационих јединица Пореске управе из става 2. овог члана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део (члан 2. став 4. Правилника).

Сагласно наведеном, обвезник (правно лице, предузетник или физичко лице) који самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, а који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, дужан је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Евиденциону пријаву подноси и лице које самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши

у циљу остваривања прихода, а које при отпочињању обављања делатност процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, као и мали обвезник, односно пољопривредник, који се определио за обавезу плаћања ПДВ у складу са одредбама члана 33. став 3, односно члана 34. став 5. Закона.

Међутим, лице које не врши самостално промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, односно које не обавља делатност као трајну активност која се врши у циљу остваривања прихода, није обвезник ПДВ независно од висине износа оствареног промета.

То значи да приликом евидентирања за обавезу плаћања ПДВ сваког лица, а не само физичког, надлежни порески орган треба да провери испуњеност услова за стицање својства обвезника ПДВ (да ли то лице самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, да ли обавља или ће обављати делатност као трајну активност у циљу остваривања прихода). Након што утврди да су испуњени сви прописани услови, надлежни порески орган издаје обвезнику потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Међутим, ако надлежни порески орган утврди да лице које је поднело евиденциону пријаву не испуњава услове за стицање својства обвезника ПДВ (нпр. не обавља делатност као трајну активност), у том случају не издаје потврду из члана 38. став 3. Закона.

Министарство финансија напомиње да физичко лице које има обавезу подношења евиденционе пријаве, односно које се определило за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве, у складу са Законом, подноси евиденциону пријаву надлежном пореском органу, тј. организационој јединици ПУ на чијем подручју има пребивалиште, а према списку организационих јединица Пореске управе који је саставни део Правилника.

10. Порески третман промета услуге давања на коришћење јавног санитарног чвора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00148/2009-04 од 9.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 12) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет комуналних услуга.

Сагласно одредби члана 12. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају се:

- 1) пречишћавање и дистрибуција воде;
- 2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- 3) производња и снабдевање паром и топлом водом;
- 4) превоз путника у градском саобраћају;
- 5) одржавање чистоће у градовима и насељима у општини;
- 6) уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина;
- 7) одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима;

- 8) одржавње депонија;
- 9) уређење и одржавње гробалја и сахрањивање.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, промет услуге давања на коришћење јавног санитарног чвора који врши обвезник ПДВ опорезује се по општој пореској стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се предметна услуга не сматра комуналном услугом из члана 23. став 2. тачка 12) Закона и члана 12. Правилника.

11. Основица за обрачун ПДВ за промет добара који се врши на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, у случају када је део накнаде – камате коју по том основу остварује, односно треба да оствари, давалац лизинга субвенционисан од стране Фонда за развој Републике Србије на основу Уредбе о условима и критеријумима за субвенционисање каматне стопе за потрошачке кредите, односно финансијски лизинг, за набавку одређених трајних потрошних добара у 2009. години („Сл. гласник РС“, бр. 9/09)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1384/2009-04 од 8.6.2009. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка 2) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара

по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

У складу са наведеним законским одредбама, код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга (најчешће се ради о уговору о финансијском лизингу), предаја предмета лизинга од стране даваоца лизинга примаоцу лизинга сматра се прометом добара који је опорезив ПДВ.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, пореску основицу код предаје предмета лизинга на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга чини укупна накнада, у коју није укључен ПДВ, коју давалац лизинга прима или треба да прими за овај предмет, а која садржи вредност предмета лизинга, накнаду даваоцу лизинга (тзв. камата), независно од тога да ли давалац лизинга наплаћује целокупан износ камате од примаоца лизинга или давалац лизинга наплаћује део износа камате од примаоца лизинга, а део од Фонда за развој Републике Србије на основу Уредбе о условима и критеријумима за субвенционисање каматне стопе за потрошачке кредите, односно финансијски лизинг, за набавку одређених трајних потрошних добара у 2009. години, као и све споредне трошкове које давалац лизинга зарачунава примаоцу лизинга (нпр. манипулативни трошкови, трошкови преноса, осигурања и др.).

12. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру спровођења Пројекта Обнова железнице II, који се финансира средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Уговора о финансирању Пројекта Обнова железнице II, закљученог 8.12.2006. године између ЈП „Железнице Србије“ и Европске инвестиционе банке, укључујући и измене и допуне Уговора од 20.5.2009. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1363/2009-04 од 4.6.2009. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16б), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србије појављује као гарант, односно контра-гарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Сагласно одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру спровођења Пројекта Обнова железнице II, који се финансира средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Уговора о финансирању Пројекта Обнова железнице II, који је закључен 8.12.2006. године између ЈП „Железнице Србије“ и Европске инвестиционе банке, укључујући и измене и допуне

Уговора од 20.5.2009. године, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да је измењеним, односно допуњеним, текстом одредаба овог уговора предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови ПДВ. Наведено пореско ослобођење може се остварити почев од 20.5.2009. године, на начин и по процедури прописаним Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07).

13. Порески третман промета услуга израде пројеката и надзора над извођењем радова за КЦ Србије у Београду, КЦ „Војводина“ у Новом Саду, КЦ „Ниш“ у Нишу и КЦ „Крагујевац“ у Крагујевцу, који врше страна лица Министарству здравља Републике Србије, у оквиру спровођења Пројекта Клинички центри/а, финансираног средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке за Пројекат Клинички центри/а

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1364/2009-04 од 4.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбама члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страна лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страна лице не одреди пореског пуномоћника.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање и извођење грађевинских радова и надзор над њима (одредба става 3. тачка 1) истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, место промета услуге израде пројеката и надзора над извођењем радова на непокретности одређује се према месту у којем се непокретност налази.

Према томе, а с обзиром да Финансијски уговор између Републике Србије и Европске инвестиционе банке за Пројекат Клинички центри/а („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08, у даљем тексту: Финансијски уговор) не садржи одредбу којом је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови ПДВ, на промет услуга израде пројеката и надзора над извођењем радова за КЦ Србије у Београду, КЦ „Војводина“ у Новом Саду, КЦ „Ниш“ у Нишу и КЦ „Крагујевац“ у Крагујевцу, који врше страна лица Министарству здравља

Републике Србије, у оквиру спровођења Пројекта Клинички центри/а, финансираног средствима кредита добијеног од Европске инвестиционе банке, на основу Финансијског уговора, ПДВ се обрачунава и плаћа. У конкретном случају, а под условом да страном лице – пружалац услуга није одредило пореског пуномоћника, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, као порески дужник, има прималац услуга Министарство здравља Републике Србије. Порески дужник има обавезу да на накнаду за извршени промет услуга израде пројеката и надзора над извођењем радова обрачуна ПДВ, да за порески период у којем је настала обавеза по основу ПДВ поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу, у складу са одредбама члана 50. ст. 3. и 4. Закона, као и да дуговани ПДВ плати у року од 10 дана по истеку пореског периода, у смислу одредаба чл. 50. став 1. и члана 51. Закона.

14. Да ли предузеће из Велике Британије има право на повраћај ПДВ по основу куповине аутомобила у Републици Србији за потребе обављања taxī делатности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1361/2009-04 од 1.6.2009. год.)

Одредбом члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је претходни порез износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Сагласно одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски

дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна

средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности:

1) промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара;

2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који набавља путничке аутомобиле у Републици Србији за потребе обављања такси делатности у оквиру које врши промет са правом на одбитак претходног пореза, има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету – обвезника ПДВ и исказан у рачуну овог лица, одбије од ПДВ који дугује као претходни порез.

Када набавку путничког аутомобила у Републици Србији за потребе обављања такси делатности врши лице које није обвезник ПДВ, у том случају не постоји основ за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Према томе, ако предузеће из Велике Британије образује нпр. огранак или оснује привредно друштво на територији Републике Србије, у складу са позитивним прописима Републике Србије, при чему тај огранак, односно привредно друштво, постане обвезник ПДВ који се евидентирао за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу, обвезник ПДВ – огранак тог предузећа из Велике Британије, односно привредно друштво чији је оснивач то предузеће из Велике Британије, има право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничких аутомобила за обављање такси делатности у Републици Србији уз испуњење свих услова прописаних одредбама члана 28. Закона. У супротном, тј. ако предузеће из Велике Британије не образује огранак или не оснује привредно друштво на територији Републике Србије, у складу са позитивним прописима Републике Србије, што значи да се, са аспекта примене прописа којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ, сматра страним

обвезником, право на одбитак претходног пореза не може се остварити.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да страни обвезник не може да оствари ни право на рефакцију ПДВ по основу набавке путничких аутомобила за обављање такси делатности у Републици Србији, с обзиром да одредбама члана 53. Закона, којима је уређено ово право, није предвиђено да страни обвезник може остварити право на рефакцију ПДВ по том основу.

15. Порески третман предаје добара на употребу и коришћење на основу уговора о финансијском лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0513/2009-04 од 1.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате (став 3. тачка 2) истог члана Закона).

Промет услуга, у смислу овог члана, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, предаја добара по основу уговора о финансијском лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга сматра се прометом добара, док се предаја добара на употребу и коришћење на основу уговора о финансијском лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга сматра прометом услуга.

Министарство финансија напомиње да се порески третман промета добара, односно услуга, не опредељује на основу назива правног посла – уговора, већ на основу суштине правног односа који је конкретним правним послом – уговором успостављен између уговорних страна. Чињенице од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује и цени надлежни порески орган применом начела, пре свега начела фактицитета, прописаних законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

16. Порески третман пружања услуге оплемењивања добара иностраном наручиоцу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1285/2009-04 од 1.6.2009. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог члана, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 7) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на услуге радова на покретним добрима набављеним од стране иностраног примаоца услуге у Републици, или која су увезена ради оплемењивања, оправке или уградње, а која после оплемењивања, оправке или уградње, испоручилац услуге, инострани прималац или треће лице, по њиховом налогу, превози или отпрема у иностранство.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 7) Закона, а у складу са одредбом члана 9. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07), за услуге радова на покретним добрима која су увезена ради оплемењивања, оправке или уградње, а која после оплемењивања, оправке или уградње, испоручилац услуге, инострани прималац или треће лице, по њиховом налогу, превози или отпрема у иностранство, обвезник може да оствари ако поседује:

1) декларацију о стављању добара у поступак оплемењивања, оправке или уградње, у складу са царинским прописима;

2) уговор о обиму, врсти и вредности извршених радова;

3) доказ о обиму, врсти и вредности извршених радова у складу са нормативом, који утврђује надлежни царински орган, за добра добијена из одређене количине увезених добара;

4) оригинал или оверену копију извозне декларације, у складу са царинским прописима, за добра која се после извршене услуге оплемењивања, оправке или уградње превозе или отпремају у иностранство.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Правилника, ако је накнада (или део накнаде) наплаћена пре превоза или отпреме добара у иностранство, до добијања извозне декларације обвезник може да оствари пореско ослобођење ако поседује:

1) декларацију о стављању добара у поступак оплемењивања, оправке или уградње, у складу са царинским прописима,

2) уговор о обиму, врсти и вредности извршених радова.

Према одредби члана 26. тачка 2) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, обвезник ПДВ који, на основу закљученог уговора са страним лицем, пружа услугу оплемењивања добара иностраном наручиоцу, нема обавезу да на накнаду за пружену услугу обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да поседује доказе прописане одредбама члана 9. Правилника. Доказом из члана 9. став 1. тачка 1) Правилника сматра се Јединствена царинска исправа за стављање робе у поступак активног оплемењивања издата у складу са царинским прописима у којој је обвезник ПДВ наведен као прималац робе, односно добара.

17. а) Порески третман промета услуге организације Летње Универзијаде у Београду, промета услуга рекламирања спонзора, као и промета услуге организације смештаја и исхране чланова FISU family

б) Право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ који пружа услугу организације смештаја и исхране члановима FISU family

с) Порески третман промета услуге суђења на спортској утакмици домаћем лицу – обвезнику ПДВ, као и промета услуге стручног предавања домаћем лицу – обвезнику ПДВ, који врши физичко лице које на територији Републике Србије нема пребивалиште

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1315/2009-04 од 28.5.2009. год.)

а) Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сходно наведеним законским одредбама, примање новчаних средстава – донације без обавезе примаоца тих средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга), није предмет опорезивања ПДВ.

Такође, предметом опорезивања ПДВ не сматра се ни уплата новчаних средстава FISU организацији на име помоћи универзитетском спорту неразвијених земаља.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбама става 2. истог члана Закона прописано је да се у основицу урачунавају и:

- 1) акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Основица, сагласно ставу 3. члана 17. Закона, не садржи:

1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга;

2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – Универзијада Београд 2009. д.о.о. који врши промет услуге организације 25-те Летње Универзијаде у Београду, као и промет услуга рекламирања спонзора, дужан је да за предметни промет обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом. Основицу за обрачун ПДВ чини износ накнаде (износ буџетских средстава), односно износ накнаде за услугу рекламирања спонзора, коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за овај промет, без ПДВ.

Такође, обвезник ПДВ – Универзијада Београд 2009 д.о.о. дужан је да на накнаду коју потражује за промет услуге организације смештаја и исхране чланова FISU family, у коју није укључен ПДВ, обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

Министарство финансија напомиње да се у основицу за обрачунавање ПДВ за промет услуге организације 25-те Летње Универзијаде у Београду не урачунава износ који обвезник ПДВ – Универзијада Београд 2009 д.о.о. наплаћује у име и за рачун других лица, а која преноси лицима у чије име и за чији рачун је извршена наплата (нпр. новчана средства која преноси спортским савезима за спортове који су заступљени на Универзијади у Београду, новчана средства која преноси власницима спортских објеката на име адаптације, односно реконструкције тих објеката).

б) Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку

опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који пружа услугу организације смештаја и исхране члановима FISU family има право да по основу овог промета ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету (пружаоца услуге

смештаја и исхране) одбије од ПДВ који дугује као претходни порез, уз испуњење других Законом прописаних услова.

с) Одредбама члана 10. став 1. тачка 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страна лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страна лице не одреди пореског пуномоћника.

Према одредбама члана 12. ст. 1 и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место где је услуга стварно пружена када се ради о услугама из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно-естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организатора приредби, као и са њима повезане услуге.

У складу са наведеним законским одредбама, место промета услуге суђења који врши спортски судија одређује се према месту пребивалишта спортског судије, док се место промета услуге стручног предавања одређује према месту где је услуга стварно пружена.

Према томе, када физичко лице које на територији Републике Србије нема пребивалиште врши промет услуге суђења на спортској утакмици домаћем лицу – обвезнику ПДВ, домаће лице – обвезник ПДВ нема обавезу да, као порески дужник, обрачуна и плати ПДВ по основу овог промета, с обзиром да се место промета предметне услуге одређује према месту пребивалишта физичког лица.

Међутим, када физичко лице које на територији Републике Србије нема пребивалиште врши промет услуге стручног пре-

давања домаћем лицу – обвезнику ПДВ, на територији Републике Србије, домаће лице – обвезник ПДВ, под условом да страном лице нема пореског пуномоћника, има обавезу да, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, на накнаду за извршени промет страног лица обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. Обвезник ПДВ – порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона (Универзијада Београд 2009 д.о.о) који је на накнаду за примљену услугу стручног предавања обрачунао ПДВ у складу са Законом може тако обрачунати ПДВ, сагласно одредби члана 28. став 5. Закона, да одбије од ПДВ који дугује као претходни порез.

18. Порески третман поштанских услуга

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-01283/2009-04 од 26.5.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 2. тачка б) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет поштанских услуга од стране јавног предузећа, као и са њима повезаних испорука добара.

У складу са наведеним одредбама Закона, на промет поштанских услуга који врше јавна предузећа, ПДВ се не

обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши промет ових услуга нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

Међутим, када промет поштанских услуга врше привредни субјекти који се, према прописима којима се уређују јавна предузећа и обављање делатности од општег интереса, не сматрају јавним предузећима, у том случају промет поштанских услуга опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%.

19. Порески третман првог преноса права располагања на становима, као економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, који врши обвезник ПДВ – Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника – Универзитет у Новом Саду, као и право овог обвезника ПДВ да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету одбије као претходни порез од ПДВ који дугује

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01270/2009-04 од 26.5.2009. год.)

• Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

У складу са одредбом става 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос

права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Сагласно наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника – Универзитет у Новом Саду који врши први пренос права располагања на становима, као економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, дужан је да за тај промет обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

• Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – Фондација за решавање стамбених потреба младих наставних и научних радника и уметника – Универзитет у Новом Саду има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачунима претходних учесника у промету одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, уз испуњење предвиђених услова (да поседује прописану документацију, као и да набављена добра користи или ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици), при чему Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ стиче право на одбитак претходног пореза даном отпочињања ПДВ активности (датум наведен у евиденционој пријави – Обрасцу ЕППДВ).

20. Порески третман промета услуга давања у закуп соба за потребе становања радницима – самцима и породицама радника у оквиру објеката за смештај намењених задовољавању потреба становања ових лица, при чему предметни објекти никада нису категорисани као туристички објекти за смештај у складу са прописима којима се уређује туризам

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0646/2009-04 од 25.5.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 25. став 2. тачка 4) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за услуге закупа станова, ако се користе за стамбене потребе.

Према одредби члана 3. Закона о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 101/05), станом, у смислу овог закона, сматра се једна или више просторија намењених и подобних за становање, које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз.

У складу са наведеним законским одредбама, на накнаду за промет услуга давања у закуп станова, тј. соба за потребе становања радницима – самцима и породицама радника у оквиру објеката за смештај намењених задовољавању потреба становања ових лица, у коју се, сагласно одредбама члана 17. ст. 1. и 2. тачка 2) Закона, урачунава и износ тзв. префактурисаних трошкова који обвезник ПДВ – пружалац услуга потражује од корисника ових услуга, при чему предметни објекти, према наводима из захтева, никада нису категорисани као туристички објекти за смештај у складу са прописима којима се уређује туризам, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, а обвезник ПДВ који пружа предметне услуге нема право на одбитак претходног пореза по том основу (нпр. ПДВ обрачунатог од стране претходних учесника у промету за промет електричне енергије, комуналних услуга и др.).

21. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који врши ЈП „Путеви Србије“ у оквиру спровођења про-

јеката финансираних од стране Европске инвестиционе банке, Европске банке за реконструкцију и развој и Међународне банке за обнову и развој

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-508/2009-04 од 22.5.2009. год.)

ЈП „Путеви Србије“ је упутило захтев за мишљење Министарству финансија у вези пореског третмана промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врше у оквиру спровођења пројеката финансираних на основу следећих уговора:

– Уговора о финансирању између Европске инвестиционе банке и ЈП „Путеви Србије“ – Санација моста Газела, потписаног 16.7.2007. године, а за који је Република Србија дала гаранцију Уговором о гаранцији између Републике Србије и Европске инвестиционе банке „Санација моста Газела“, који је потписан 16.7.2007. године („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08), у даљем тексту: Уговор о финансирању Пројекта Санација моста Газела;

– Уговора о финансирању између Европске инвестиционе банке и ЈП „Путеви Србије“ – Рехабилитација путева и мостова – Б2, потписаног 16.7.2007. године, а за који је Република Србија дала гаранцију Уговором о гаранцији између Републике Србије и Европске инвестиционе банке Рехабилитација путева и мостова – Б2, који је потписан 16.7.2007. године („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08), у даљем тексту: Уговор о финансирању Пројекта Рехабилитација путева и мостова – Б2;

– Уговора о финансирању између Европске инвестиционе банке и ЈП „Путеви Србије“ – Обилазница око Београда, потписаног 19.10.2007. године, а за који је Република Србија дала гаранцију Уговором о гаранцији између Републике Србије и Европске инвестиционе банке – Обилазница око Београда, који је потписан 19.10.2007. године, („Сл. гласник РС – Међународни уго-

вори“, бр. 98/08), у даљем тексту: Уговор о финансирању Пројекта Обилазница око Београда;

– Уговора о зајму закљученог 15.11.2007. године између Јавног предузећа „Путеви Србије“ и Европске банке за реконструкцију и развој (Пројекат Рехабилитација моста Газела, заједно са пратећом конструкцијом и прилазним путевима, као и завршетак Деонице А Обилазнице око Београда), за који је Република Србија дала гаранцију Уговором о гаранцији закљученим 24.11.2007. године између Републике Србије и Европске банке за реконструкцију и развој;

– Споразума о зајму број 7463–УФ, закљученог 27.7.2007. године између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој (Додатно финансирање за Пројекат Рехабилитација транспорта).

С тим у вези, Министарство финансија даје следеће мишљење:

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16б), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србије појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Сагласно одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Према одредбама члана 9.01 Уговора о финансирању Пројекта Санација моста Газела, Уговора о финансирању

Пројекта Рехабилитација путева и мостова – Б2 и Уговора о финансирању Пројекта Обилазница око Београда, зајмопримац ће платити све порезе, дажбине и накнаде и остале намете било које врсте укључујући судске таксе и таксе за регистрацију при извршењу или реализацији ових уговора или било неког другог документа и при давању било какве гаранције за ове зајмове.

Сагласно наведеном, на промет добра и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру спровођења пројекта који се финансирају средствима кредита добијених од Европске инвестиционе банке, на основу Уговора о финансирању Пројекта Санација моста Газела, Уговора о финансирању Пројекта Рехабилитација путева и мостова – Б2 и Уговора о финансирању Пројекта Обилазница око Београда, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом, с обзиром да у овом случају не постоји законски основ за примену пореског ослобођења из члана 24. став 1. тачка 16б) Закона, из разлога што предметни уговори не садрже одредбе којима се предвиђа да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови ПДВ.

Такође, а из истог разлога, ПДВ се обрачунава и плаћа и на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру спровођења пројекта који се финансира средствима зајма добијеног на основу Споразума о зајму број 7463-УФ закљученог 27. јула 2007. године између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој (Додатно финансирање за Пројекат Рехабилитација транспорта).

У вези пореског третмана промета добара и услуга који се врши у оквиру спровођења Пројекта Рехабилитација моста Газела, заједно са пратећом конструкцијом и прилазним путевима, као и завршетак Деонице А Обилазнице око Београда, финансираног из средстава зајма добијеног на основу Уговора о зајму закљученог 15.11.2007. године између Јавног предузећа „Путеви Србије“ и Европске банке за реконструкцију и развој, за који је Република Србија дала гаранцију Уговором о гаранцији закљученим

24.11.2007. године између Републике Србије и Европске банке за реконструкцију и развој, Министарство финансија дало је мишљење број 413-00-569/2009-04 од 25.3.2009. године.

22. Право на повраћај ПДВ у случају брисања из евиденције обвезника ПДВ

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-0127/2009-04 од 14.5.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 38. став 4. Закона, обвезник је дужан да писмено обавести надлежни порески орган о изменама свих података из евиденционе пријаве, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Одредбом члана 40. став 1. Закона прописано је да је пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (у даљем тексту: регистар) код органа надлежног за вођење регистра, обвезник који престане са обављањем делатности дужан да, најкасније у року од 15 дана пре брисања из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

Ставом 2 истог члана Закона прописано је да надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Орган надлежан за вођење регистра не може извршити брисање обвезника из регистра без потврде из става 2. овог члана (став 3. истог члана Закона).

Према одредбама става 4. истог члана Закона, потврда из члана 38. став 3. и члана 39. овог закона и из става 2. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив и адресу обвезника;
- 2) датум издавања потврде о извршеном евидентирању за ПДВ, односно брисању из евиденције за ПДВ;
- 3) ПИБ;
- 4) датум отпочињања обављања делатности, евидентирања за ПДВ, односно датум брисања из евиденције за ПДВ;

Надлежни порески орган води евиденцију о свим обвезницима којима су издате потврде из става 4. овог члана (став 5. члана 40. Закона).

Одредбом члана 7. став 1. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) прописано је да у случајевима из члана 39. став 1. и члана 40. став 1. Закона обвезник подноси захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ.

Захтев из става 1. овог члана подноси се надлежном пореском органу на Обрасцу ЗБПДВ – Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (став 2. истог члана Правилника).

Према одредбама члана 8. ст. 1. и 3. Правилника, надлежни порески орган спроводи поступак по захтеву из члана 7. овог правилника и издаје потврду о брисању из евиденције обвезника ПДВ на Обрасцу ПБПДВ – Потврда о брисању из евиденције обвезника ПДВ, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике (члан 52. став 1. Закона).

Одредбом члана 52. став 2. Закона прописано је да ако се обвезник не определи за повраћај из става 1. овог члана, разлика се признаје као порески кредит.

Према ставу 3. истог члана Закона, порески обвезник може да тражи повраћај неискоришћеног износа пореског кредита из става 2. овог члана подношењем захтева, најраније истеком рока за подношење пореске пријаве за текући порески период.

Повраћај из ст. 1. и 3. овог члана врши се најкасније у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, односно од дана подношење захтева из става 3. овог члана (став 4. члана 52. Закона).

Одредбом члана 2. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефракције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник о повраћају ПДВ) прописано је да се обвезник ПДВ који у пореској пријави ПДВ, прописаној Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 и 108/05, у даљем тексту: Правилник), искаже износ за повраћај ПДВ, опредељује у вези повраћаја тог износа заокруживањем опције „Не“ или „Да“ на редном броју 11 пореске пријаве ПДВ.

Опредељење из става 1. овог члана, а у складу са ставом 2. истог члана Правилника о повраћају ПДВ, не сматра се захтевом за повраћај пореза у смислу члана 10. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07 и 20/09, у даљем тексту: ЗПППА).

Према члану 3. став 2. Правилника о повраћају ПДВ, ако се обвезник, у смислу члана 2. став 1. овог правилника, определи за опцију „Не“, користи тај износ за измиривање своје пореске обавезе за наредни порески период.

Ставом 3. истог члана Правилника о повраћају ПДВ предвиђено је да ако обвезник, након измирења пореске обавезе у смислу става 2. овог члана, има неискоришћен износ пореског кредита, може за тај износ:

1) измирити своју пореску обавезу за наредне пореске периоде;

2) захтевати повраћај неискоришћеног износа пореског кредита.

Захтев за повраћај неискоришћеног износа пореског кредита из става 3. тачка 2) овог члана обвезник може да поднесе надлежном пореском органу, најраније истеком рока за подношење пореске пријаве за текући порески период у којем има неискоришћени износ пореског кредита (став 4. истог члана Правилника о повраћају ПДВ).

Сагласно одредби члана 3а став 1. Правилника о повраћају ПДВ, ако надлежни порески орган не изврши повраћај ПДВ у року прописаном одредбом члана 52. став 4. Закона, обвезник има право да поднесе захтев за повраћај ПДВ надлежном пореском органу у складу са ЗПППА.

По захтеву из става 1. овог члана надлежни порески орган поступа на начин прописан ЗПППА (став 2. члана 3а Правилника о повраћају ПДВ).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, лице које је брисано из евиденције за ПДВ од стране надлежног пореског органа, по спроведеном поступку, а које на дан брисања из евиденције за ПДВ има износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе у складу са Законом, има право на повраћај разлике ПДВ. У том случају, повраћај ПДВ врши се у складу са одредбама ЗПППА.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника по основу камате у случају када резидентни обвезник није извршио обрачун и уплату пореза по одбитку, односно није поднео пореску пријаву на Обрасцу ПДПО

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00044/2009-04 од 3.6.2009. год.)

Према одредби 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезник по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода (члан 71. став 1. Закона).

Податак о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку резидентни обвезник исказује на Обрасцу ПДПО који је прописан Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о

обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 116/04, у даљем тексту: Правилник), који подноси Пореској управи у року прописаном законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Према томе, резидентни обвезник, као исплатилац прихода (у конкретном случају, камате), дужан је да, у складу са одредбама Закона и Правилника, обрачуна, уплати и обустави порез по одбитку приликом исплате прихода нерезидентном обвезнику, а пренос средстава са нерезидентног рачуна у иностранство врши се (сагласно прописима о девизном пословању) под условом да је нерезидентни обвезник претходно измирио пореске обавезе по основу прихода оствареног у Републици.

Међутим, уколико резидентни обвезник није извршио обрачун и уплату пореза по одбитку (као у конкретном случају), односно није поднео пореску пријаву на Обрасцу ПДПО, у складу са одредбама Закона и Правилника, нерезидентни обвезник (као стигалац прихода), у том случају, а према мишљењу Министарства финансија, одређује (сагласно прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација) свог пореског пуномоћника који подноси пореску пријаву (на Обрасцу ПДПО), у којој исказује бруто износ прихода нерезидентног обвезника, као и износ пореза по одбитку обрачунатог применом Законом прописане, односно ратификованим међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања предвиђене стопе (уколико су за то испуњени услови), на основицу коју чини бруто износ прихода (у конкретном случају, камате, која у себи садржи и припадајући порез).

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се објекат фарме може ослободити пореза на имовину у складу са чланом 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00182/2009-04 од 26.6.2009. год.)

Одредбом члана 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на имовину не плаћа на склоништа људи и добара од ратних дејстава.

Према одредби члана 12. став 1. тачка 10) Закона, порез на имовину не плаћа се на објекте који су намењени и користе се за примарну пољопривредну производњу, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

Према одредбама члана 12. ст. 3. и 4. Закона, одредбе члана 12. став 1. тач. 1) до 11) и става 2. Закона не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода. Трајним давањем другим лицима, у смислу става 3. овог члана, сматра се свако уступање непокретности другом лицу

уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана.

Објекти који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње, у смислу члана 26. став 1. тач. 1) и 2) Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 65/08), су објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба (у даљем тексту: пољопривредни објекти).

Дакле, нема законског основа да се применом одредбе члана 12. став 1. тачка 9) Закона, објекат фарме ослободи плаћања пореза на имовину, с обзиром да, како се наводи у допису, није реч о објекту који представља склониште за људе и добра од ратних дејстава.

Међутим, ако је објекат фарме, односно делови тог објекта, намењен и користи се за примарну пољопривредну производњу, односно који је у функцији примарне пољопривредне производње у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, на тај објекат, односно те његове делове, се порез на имовину не плаћа, уколико је испуњен законски услов да те непокретности нису уступљене другом лицу уз накнаду дуже од 183 дана у току дванаест месеци (непрекидно или са прекидима).

У том смислу, уколико наведени објекат није истовремено и намењен и користи се за примарну пољопривредну производњу, односно у функцији примарне пољопривредне производње, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште (већ се нпр. користи као административна зграда), на тај објекат се порез на имовину плаћа.

Такође, ако је објекат фарме, односно делови тог објекта, који је намењен и користи се за примарну пољопривредну производњу, односно у функцији примарне пољопривредне производње у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, уступљен другом лицу уз накнаду дуже од 183 дана у

току дванаест месеци (непрекидно или са прекидима), на тај објекат, односно те његове делове, се порез на имовину плаћа.

Чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе, односно права на пореско ослобођење, у сваком конкретном случају на основу пружених доказа, цени надлежни орган у поступку утврђивања пореза на имовину.

2. Да ли раније изузето градско грађевинско неизграђено земљиште које је правоснажним решењем враћено, због непривођења намени, ранијем кориснику, односно његовим наследницима, подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01487/2009-04 од 25.6.2009. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члан 23. став 1. тачка 5) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа и код преноса уз накнаду права коришћења градског односно јавног или осталог грађевинског земљишта независно од његове површине.

Према одредби члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03, 34/06 и 39/09), на захтев ранијег сопственика, односно његовог законског наследника, поништиће се правоснажно решење о изузимању градског грађевинског земљишта из његовог поседа, ако корисник градског грађевинског земљишта исто не приведе намени за коју је земљиште изузето, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 12) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на успостављање режима сво-

јине на земљишту који је био пре ступања на снагу одлуке о одређивању тог земљишта као градског грађевинског земљишта на захтев ранијег сопственика или његовог законског наследника, односно на утврђивање права коришћења неизграђеног осталог грађевинског земљишта у државној својини ранијем сопственику или његовом законском наследнику, у складу са условима и по поступку прописаним законом којим се уређују планирање и изградња.

Према томе, порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса уз накнаду права коришћења градског, односно јавног или осталог грађевинског земљишта, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

У том смислу, ако се у конкретном случају врши успостављање режима својине на земљишту који је био пре ступања на снагу одлуке о одређивању тог земљишта као градског грађевинског земљишта на захтев ранијег сопственика или његовог законског наследника, односно утврђивање права коришћења неизграђеног осталог грађевинског земљишта у државној својини ранијем сопственику или његовом законском наследнику, у складу са условима и по поступку прописаним законом којим се уређују планирање и изградња, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

Министарство финансија напомиње да Сектор за фискални систем даје мишљење на пореско-правна питања у вези са одредбом Закона која изазива недоумице и нејасноће, док је утврђивање пореза на пренос апсолутних права (што значи и пореских ослобођења у складу са законом) делатност Пореске управе.

3. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права у случају када физичко лице (које је купило стан од другог физичког лица на који пренос је плаћен порез на пренос апсолутних права) са продавцем стана закључи анекс уз уговор о купопродаји стана дана 22.4.2005. године, којим му продавац стана пренесе право да на терасној

површини изгради просторију коју ће припојити купљеном стану (сагласност власника станова зграде за ту изградњу и припајање стану дата је на име продавца, Уговор о уређивању односа који проистичу из надградње–припајања дела заједничке терасе закључен је 29.6.1998. године између скупштине станара и продавца, одобрење за изградњу издато је продавцу 4.5.2006. године)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00145/2009-04 од 12.6.2009. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Према томе, по основу уговора о купопродаји стана се порез на пренос апсолутних права плаћа.

С обзиром на то да се правна идентификација првог субјекта својине на изграђеном објекту везује за лице на које је гласила инвестиционо-техничка документација за изградњу, на стицање права својине на том објекту извођењем из права лица на које је гласила инвестиционо-техничка документација за изградњу, а које није обвезник пореза на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права – ако се врши уз накнаду.

На постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права по основу преноса права на новоизграђеној непокретности није од утицаја чињеница што је између истих уговорних страна био закључен уговор о купопродаји „постојећег“ стана који уговор је извршен и на који је порез на пренос апсолутних права плаћен, с обзиром да је реч о преносу права на две различите непокретности (па се стога и не ради о двоструком опорезивању једног истог

преноса), као ни чињеница да ће се новоизграђени објекат (за чију изградњу је одобрење за изградњу издато физичком лицу – продавцу стана четрнаест месеци након закључења анекса уз уговор о купопродаји стана) „припојити“ раније купљеном стану.

У сваком конкретном случају надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе.

4. Да ли се плаћа порез на поклон по основу уговора о поклону којим поклонодавац својој малолетној унуци (кћери свог сина) поклања ½ идеалног дела стана, при чему је син – отац поклонодавчеве унуке и њен законски заступник, сагласан са пријемом поклона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-06-00161/2009-04 од 9.6.2009. год.)

Према одредби члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Одредбом члана 9. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03) прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг.

Према томе, на пренос без накнаде права својине на ½ идеалног дела непокретности стана који по основу уговора о поклону поклонодавац врши својој унуци – кћери свог сина, као свом потомку, порез на наслеђе и поклон се не плаћа.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

5. Да ли се на пренос права својине на стану физичком лицу које је власник идеалног дела пољопривредног земљишта у Републици Србији, на коме се налази објекат у изградњи, може остварити право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана по основу приложене изјаве да објекат у изградњи није намењен, нити ће бити намењен за становање?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00098/2009-04 од 21.5.2009. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Одредбом члана 24а став 1. Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према одредби члана 31а Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

- 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;
- 2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није

имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу члана 31а става 1. Закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана.

Ако је површина стана који купац првог стана купује већа од површине одговарајућег стана из члана 31а став 1. Закона, порез се плаћа на пренос права својине на разлику површине купљеног и површине одговарајућег стана.

Према одредби члана 31б став 1. Закона, право на пореско ослобођење у складу са одредбама члана 31а овог закона нема обвезник који право својине на стану преноси:

1) лицу на основу чије прве куповине стана је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а овог закона;

2) члану породичног домаћинства купца првог стана за кога је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а овог закона.

Према одредби члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), у вези са чланом 16. тог закона, право на пореско ослобођење у складу са чланом 31а и 31б Закона може се остварити само на основу уговора о купопродаји првог стана овереног после ступања на снагу тог закона. Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имо-

вину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07) ступио је на снагу 8. јула 2007. године.

Према одредби члана 3. Закона о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... и 101/05) станом се, у смислу тог закона, сматра једна или више просторија намењених и подобних за становање, које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права, за сврху остваривања права на пореско ослобођење из члана 31а Закона, уз документацију из става 1. овог члана, подноси и оверену изјаву купца да купује први стан за себе, односно за себе и одређене чланове његовог породичног домаћинства, као и друге доказе из којих произлази да су испуњени услови за ослобођење по том основу које му је пружио купац првог стана (члан 36. став 2. Закона).

Надлежни порески орган утврђује право на пореско ослобођење у складу са одредбама чл. 31а и 31б став 1. овог закона, на основу података из члана 33. став 1. Закона, изјаве купца из члана 36. став 2. овог закона, као и других доказа да су испуњени услови за остваривање тог права (члан 39б Закона).

Дакле, да би се остварило право на пореско ослобођење на пренос права својине на стану физичком лицу које купује први стан, потребно је да буду испуњени сви Законом прописани услови, што значи и да купац од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Према томе, нема законског основа да се применом чл. 31а и 31б Закона оствари право на пореско ослобођење од пореза на пренос апсолутних права – на пренос уз накнаду права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради, физичком лицу које је, од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога стиче стан, имало у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије, независно од тога да ли је стан у сво-

јини – сусвојини тог лица у Републици Србији изграђен на пољопривредном или грађевинском земљишту, да ли је његова изградња извршена са прописаном инвестиционо-техничком документацијом или без ње, као и да ли за тај објекат и земљиште на коме се он налази власник плаћа порез на имовину.

Да ли се конкретан објекат у својини купца може сматрати станом (тј. да ли га чине једна или више просторија намењених и подобних за становање, које чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз) или не, фактичко је питање које, у поступку утврђивања пореза, утврђује надлежни порески орган.

Министарство финансија напомиње да право својине на идеалном делу пољопривредног земљишта које се налази на територији Републике Србије, конституисано у корист купца стана, није сметња за остваривање права на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права при куповини првог стана.

У сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права, односно права на пореско ослобођење.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман јубиларне награде исплаћене запосленима за јубиларне године рада у предузећу, за крсну славу предузећа, за крсну славу оснивача предузећа, дан предузећа и дан оснивача предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-73/2009-04 од 1.6.2009. год.)

Према наводима из дописа, у одређеном временском периоду (од 2. фебруара 2007. године до 28. маја 2008. године), у складу са општим актом послодавца, извршено је неколико исплата запосленима у предузећу на име јубиларне награде запосленима за навршених 10, 20 и 30 година радног стажа у предузећу, за крсну славу предузећа, за крсну славу оснивача предузећа, дан предузећа и дан оснивача предузећа, а на основу одлуке директора предузећа.

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон), у члану 18. став 1. тачка 7), прописано је да се не плаћа порез на зараде на примања запосленог по основу јубиларне награде, у складу са законом који уређује рад – до висине прописаног неопорезивог износа на годишњем нивоу (од 1. фебруара 2009. године тај износ је 11.759 динара годишње).

Сагласно наведеној законској одредби, примање по основу јубиларне награде коју послодавац исплати запосленом ослобођено је плаћања пореза на доходак грађана на зараду до висине неопорезивог износа који важи у моменту исплате.

Уколико се запосленом исплати јубиларна награда у износу већем од неопорезивог износа, део изнад прописаног неопорезивог износа био би предмет опорезивања порезом на зараду по стопи од 12%, сагласно чл. 13, 16. и 18. Закона.

У том случају основицу пореза на зараду би чинило примање запосленог у висини оног дела јубиларне награде који је исплаћен изнад прописаног неопорезивог износа, увећаног за припадајући порез на зараду.

У погледу обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на зараду, Министарство финансија указује да, према одредби члана 105. став 3. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05), примање запосленог, између осталог, у виду јубиларне награде, као право запосленог утврђено општим актом, односно уговором о раду, сагласно члану 120. тачка 1) тог закона, не представља зараду, па сходно томе не постоји обавеза плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на зараду.

Имајући у виду наведене одредбе Закона, Министарство финансија сматра да уколико предметно примање запослених по својој природи представља јубиларну награду запосленима, у складу са законом који уређује рад и општим актом послодавца, на износ јубиларне награде до висине неопорезивог износа не плаћа се порез на зараду сагласно одредби члана 18. став 1. тачка 7) Закона. На део јубиларне награде који се исплаћује изнад прописаног неопорезивог износа обрачунава се и плаћа порез на зараду по стопи од 12%.

Поред тога, Министарство финансија указује да, сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају

утврђује све чињенице које су од значаја за опредељење пореског третмана прихода. Наиме, према одредби члана 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 20/09) пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини, а ако се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини десимуловани правни посао.

2. Обавезе по основу коришћење пореске олакшице за новозапослена лица млађа од 30 година у случају када је новозапосленом лицу престао радни однос у току трајања олакшице због престанка обављања делатности послодавца који је предузетник, услед остваривања права на старосну пензију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-148/2008-04 од 1.6.2009. год.)

Одредбом члана 21в став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да послодавац који запосли на неодређено време лице које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је пријављено као незапослено лице код Националне службе за запошљавање најмање три месеца без прекида пре заснивања радног односа, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица, за период од две године од дана заснивања радног односа тог лица.

Послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу ако запосленом – лицу млађем од 30 година престане радни однос у

току трајања олакшице, као и у наредном периоду од две године после истека олакшице из става 2. члана 21в Закона, ако је услед тога дошло до смањења броја запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године, увећан за новозапослена лица за која остварује пореску олакшицу (члан 21в став 6. Закона). У том случају послодавац је дужан да плати порез који би иначе платио да није користио пореску олакшицу, сагласно ставу 7. тог члана Закона, с тим да уколико уместо тог новозапосленог, у року од највише 15 дана по престанку радног односа, запосли друго лице млађе од 30 година, под условом да се не смањује број запослених у смислу става 6. овог члана Закона (члан 21в ст. 6, 8. и 10. Закона) послодавац наставља да користи олакшицу.

Имајући у виду законске одредбе које се односе на губитак права на олакшицу и обавезу послодавца да плати порез који би иначе платио да није користио олакшицу, као и наводе из дописа да је предузетник који је користио пореску олакшицу по основу запослења лица млађих од 30 година престао да обавља делатност (радња је брисана из регистра привредних субјеката) јер је остварио право на старосну пензију, Министарство финансија је мишљења да кад дође до престанка рада послодавца у складу са законом (члан 176. тачка 5) Закона о раду – „Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05), послодавац у том случају не би био дужан да плати порез, који би иначе платио да није користио олакшицу. То значи да код престанка радног односа новозапосленог у случају престанка рада послодавца независно од његове воље (члан 176. тачка 5) Закона о раду), конкретно услед остваривања права физичког лица (предузетника који је послодавац) на старосну пензију, послодавац не би требало да изврши повраћај пореза по основу права на олакшицу коју је користио за новозапослено лице.

Министарство финансија указује да су у погледу остваривања права на ослобођење од обавезе плаћања доприноса за

обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца који запосли лице млађе од 30 година, одредбом члана 45а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09 и 7/09) прописани исти услови за ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање као и код остваривања права на пореску олакшицу за ту категорију навозапослених лица. Стога Министарство финансија, такође, сматра да код престанка радног односа новозапосленог у наведеном случају послодавац не би требало да изврши повраћај доприноса по основу права на ослобођење од плаћања доприноса које је користио за новозапослено лице.

3. Порески третман накнаде трошкова службеног путовања лица – консултантима који су по основу уговора о делу, закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, ангажовани на реализацији Пројекта реформе пољопривреде у транзицији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-69/2009-04 од 26.5.2009. год.)

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица на приходе из свих извора сем оних који су посебно изузети тим законом.

Одредбом члана 85. став 4. тачка 1) Закона прописано је да се порез на друге приходе не плаћа на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запос-

лене по члану 18. став 1. тач. 2) до 4) Закона, ако се исплата врши физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која су упућена, односно позвана од стране државног органа или организације, са правом накнаде трошкова, независно од тога из којих средстава се врши исплата.

Према одредбама члана 18. став 1. тач. 2), 3) и 4) Закона не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу дневнице за службено путовање у земљи до износа од 1.411 динара (неопорезиви износ важи од 1. фебруара 2009. године), односно дневнице за службено путовање у иностранство до износа прописаног од стране надлежног државног органа, накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну и накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону и другим прописима, одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе – до износа 30% цене једног литра супер бензина, а највише до 4.115 динара месечно (неопорезиви износ важи од 1. фебруара 2009. године).

Имајући у виду одредбе Закона и наводе из дописа да се у конкретном случају физичком лицу – консултанту који је, по основу уговора о делу закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде (код кога није у радном односу), ангажован на реализацији Пројекта реформе пољопривреде у транзицији, врши накнада трошкова службеног путовања на које је упућен од стране тог државног органа (члан 85. став 4. тачка 1) Закона), а коју исплаћује државни орган на терет средстава обезбеђених за реализацију наведеног пројекта, Министарство финансија сматра да наведено примање по основу документоване накнаде трошкова службеног путовања до висине прописаног нео-

порезивог износа из члана 18. став 1. тач. 2), 3) и 4) Закона, не подлеже плаћању пореза на доходак грађана, сагласно одредби члана 85. став 4. тачка 1) Закона.

4. Порески третман примања запослених у просвети по основу исплате једнократне помоћи – солидарне помоћи лицима запосленима у школи, за шта су средства обезбеђена преко Министарства просвете

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-28/2009-04 од 26.5.2009. год.)

Одредбом члана 9. став 1. тачка 11) Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи.

Према одредби члана 13. Закона под зарадом се сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог. Такође, зарадом се сматрају и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем, сагласно члану 14. Закона.

Сагласно наведеној законској одредби, уколико се примање које су у конкретном случају остварили запослени у школи по основу радног односа, за обављени рад и време проведено на раду, по основу доприноса пословном успеху послодавца (награде,

бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду, Министарство финансија сматра да то примање представља зараду, те сходно томе подлеже обавези плаћања пореза на доходак грађана (порез на зараду) и доприноса за обавезно социјално осигурање на зараду.

С обзиром да се у допису наводи да је извршена „исплата једнократне помоћи – солидарне помоћи“ лицима запосленим у школи, Министарство финансија напомиње да је чланом 16. Правилника о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести („Сл. гласник РС“, бр. 31/01 и 5/05) прописано да се право на пореско изузимање по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи не остварује за исплате, односно давања која послодавац врши запосленима по основу радног односа и других облика рада уподобљених радном односу, независно од финансијског стања у коме се налази послодавац и запослени код њега.

Према томе, наведена једнократна помоћ запосленима не може се сматрати приходом који не подлеже обавези обрачунавања и плаћања пореза на доходак грађана на зараду.

Министарство финансија напомиње да, сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за опредељење пореског третмана прихода.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порез на употребу мобилног телефона

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1338/2009-04 од 29.5.2009. год.)

1. Према одредби члана 7а Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 31/09, у даљем тексту: Закон), обвезник пореза на употребу мобилног телефона је физичко и правно лице – корисник услуга мобилне телефоније.

Одредбом члана 8а у вези са чланом 7. Закона уређено је да је основица пореза на употребу мобилног телефона за „постпејд“ кориснике износ накнаде за услуге мобилне телефоније исказан у рачуну без пореза на додату вредност, а основица пореза за „припејд“ кориснике – износ који се уплаћује за будуће коришћење услуга мобилне телефоније, без пореза на додату вредност.

Према томе, порез на употребу мобилног телефона плаћа се на услуге мобилне телефоније које су као такве „постпејд“ кориснику посебно исказане у рачуну, без пореза на додату вредност. Износ пореза наплаћен од „постпејд“ корисника (обрачунат на износ накнаде за услуге мобилне телефоније без

пореза на додату вредност – као пореску основицу) давалац услуга мобилне телефоније дужан је да уплати до 15. дана у наредном месецу, у односу на месец у коме је извршена наплата рачуна, са исказаним порезом на употребу мобилног телефона. Министарство финансија напомиње да је давалац услуга мобилне телефоније дужан да, за потребе пореске контроле, обезбеди податке о услугама мобилне телефоније и износу накнаде за њих, које су „постпејд“ корисницима исказане у рачуну (без пореза на додату вредност), износу пореза који је на те услуге обрачунат и наплаћен (у моменту наплате рачуна за услуге мобилне телефоније) и износу уплаћеног пореза на уплатни рачун јавних прихода.

2. С обзиром да одредбе Закона којима се уређује порез на употребу мобилног телефона треба посматрати као јединствену, међусобно усаглашену целину, а имајући у виду одредбу члана 7а Закона (према којој је обвезник пореза на употребу мобилног телефона физичко и правно лице – корисник услуга мобилне телефоније), одредбу члана 9. став 2. Закона (према којој „припејд“ корисници плаћају порез на употребу мобилног телефона – у моменту уплате за будуће коришћење услуга мобилне телефоније) и члана 10. став 2. Закона (према којој давалац услуга мобилне телефоније, до 15. дана у месецу, уплаћује порез на употребу мобилног телефона из члана 7. Закона, наплаћен у претходном месецу, на прописани уплатни рачун јавних прихода), по мишљењу Министарства финансија је давалац услуга мобилне телефоније дужан да порез на употребу мобилног телефона наплаћен од „припејд“ корисника као пореског обвезника, уплати до 15. дана у наредном месецу у односу на месец у коме је извршена уплата за будуће коришћење услуга мобилне телефоније са порезом на употребу мобилног телефона. То значи да је дужан да уплату пореза на употребу мобилног телефона на прописани уплатни рачун јавних прихода врши у износу који је обрачунат и

наплаћен од „припејд“ корисника као пореског обвезника приликом његове уплате за будуће коришћење услуга мобилне телефоније.

3. Мобилни телефон, као ни SIM картица (као ознака–број преко кога ће физичко или правно лице користити услуге мобилне телефоније), нису предмет опорезивања порезом на употребу мобилног телефона.

Уколико се куповином SIM картице стиче и право коришћења услуга мобилне телефоније (тзв. „кредит“), на те услуге се порез на употребу мобилног телефона плаћа.

4. Према одредби члана 7а Закона, обвезник пореза на употребу мобилног телефона је физичко и правно лице – корисник услуга мобилне телефоније.

С обзиром да се од 1. јуна 2009. године порез на употребу мобилног телефона плаћа и код уплате за будуће коришћење услуга мобилне телефоније (члан 7. тачка 3) и члан 8. став 2. Закона), Министарство финансија сматра да се од тог датума порез на употребу мобилног телефона плаћа и по основу куповине, како се наводи, scratch картица за допуну „припејд“ кредита (по основу којих ће се убудуће користити услуге мобилне телефоније), које су од стране даваоца услуга мобилне телефоније испоручене дистрибутерима пре 1. јуна 2009. године, а које ће се продавати од тог датума.

Наиме, пореска обавеза за „припејд“ кориснике настаје у моменту уплате за будуће коришћење услуга мобилне телефоније (члан 8. став 2. Закона) извршене од 1. јуна 2009. године, при чему је без утицаја чињеница да је конкретне scratch картице за допуну „припејд“ кредита даваоц услуга испоручио дистрибутерима пре тог датума – ако порески обвезник–„припејд“ корисник уплату за

будуће коришћење услуга мобилне телефоније врши од 1. јуна 2009. године.

Сагласно одредби члана 10. ст. 1. и 2. Закона, када се уплата за будуће коришћење услуга мобилне телефоније не врши код даваоца услуга, већ код другог лица – то лице има обавезу да, у име и за рачун даваоца услуга мобилне телефоније (као лица које суштински једино и може да пружи те услуге), порез обрачуна и наплати у моменту уплате за будуће коришћење услуга мобилне телефоније, а давалац услуга мобилне телефоније – да порез на употребу мобилног телефона наплаћен од корисника, као пореског обвезника, уплати на прописани уплатни рачун јавних прихода до 15. дана у наредном месецу у односу на месец у којем је наплата од корисника услуга извршена.

5. По питањима која су означена као „Основица за обрачун пореза и ПДВ“, „Пореска ослобођења“ и „Уплата пореза“, Министарство финансија је дало одговор у мишљењу број 413-00-1244/2009-04 од 26.5.2009. године.

ТАКСЕ

1. Примена члана 18. став 1. тач. 1) и 2) Закона о републичким административним таксама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00052/2009-04 од 2.6.2009. год.)

У вези захтева за мишљење по питању примене члана 18. став 1. тач. 1) и 2) Закона о републичким административним таксама, Министарство финансија је дало мишљење број 434-02-00038/2009-04 од 22.4.2009. године.

По мишљењу Министарства, право на таксено ослобођење прописано одредбама члана 18. став 1. тач. 1) и 2) Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 5/09, у даљем тексту: Закон) за органе, организације и институције Републике Србије и за органе и организације аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе, имају органи Републике Србије, организације Републике Србије, институције Републике Србије, органи и организације аутономних покрајина и органи и организације јединица локалне самоуправе.

Према томе, Министарство финансија сматра да предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (а које нису организације из члана 18. тач. 1) до 3) Закона) плаћају републичке административне таксе, осим за списе и радње из члана 19. Закона.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Захтев за издавање потврде о непостојању Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Канадом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1551/2009-04 од 24.6.2009. год.)

Република Србија и Канада немају закључен Уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Министарство финансија напомиње да су, имајући у виду обострани интерес за закључење Уговора, две земље у претеклих неколико година два пута преговарале (преговори су вођени и у СФРЈ, односно СРЈ) и то у марту 2004. године у Београду, као и у априлу 2005. године у Отави.

С тим у вези, чине се обострани напори да се, у догледно време, наведено стање превазиђе, односно усагласе ставови, како би се створили услови да две стране приступе припремама за потписивање Уговора што је могуће пре.

2. а) Опорезивање прихода физичког лица резидента Египта који у Републици Србији обавља функцију спортског судије

б) Опорезивање прихода физичког лица резидента Шведске који у Републици Србији врши функцију предавача

с) Порески третман трошкова боравка, превоза, локалног транспорта, визе и медицинске помоћи, као и исплате дневница, нерезидентним физичким лицима члановима FISU family

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1315/2009-04 од 9.6.2009. год.)

а) Уколико физичко лице (спортски судија) резидент Египта, на обрасцу Републике Србије, достави потврду о резидентности издату од стране надлежних органа Египта, а функцију спортског судије у Републици Србији врши самостално у своје име и за свој рачун и по том основу оствари одређени приход, исти се на основу члана 14. (Самосталне личне делатности) Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Египтом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 14/05) може опорезивати у Републици Србији, ако наведено лице:

– за обављање својих делатности има сталну базу коју редовно користи у Републици Србији. У том случају, само део дохотка који се приписује тој сталној бази опорезује се у Републици Србији; или

– ако борави у Републици Србији у периоду или периодима који укупно трају 183 дана или дуже у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години. У том случају, само део дохотка који се остварује од делатности које се обављају у Републици Србији опорезује се у Републици Србији.

У случају када је испуњен један од претходно наведена два услова, приход физичког лица опорезује се у Републици Србији сходно одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09 и 31/09, у даљем тексту: Закон).

У случају када није испуњен бар један од претходно наведена два услова, предметни приход се не опорезује у Републици Србији.

Међутим, ако није достављена потврда о резидентности, предметни приход се, без обзира на испуњеност једног од претходно наведених услова, у Републици Србији опорезује као приход који оствари физичко лице (нерезидент) које обавља послове на територији Републике Србије.

б) Уколико физичко лице (предавач) резидент Шведске, на обрасцу Републике Србије, достави потврду о резидентности издату од стране надлежних органа Шведске, а функцију предавача у Републици Србији врши самостално у своје име и за свој рачун и по том основу оствари одређени приход, исти се на основу члана 14. (Самосталне личне делатности) Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Шведском („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/81) може опорезивати у Републици Србији ако наведено лице борави у Републици Србији у периоду или периодима који укупно износе 183 дана или више у односној календарској години, без обзира на то да ли резидент Шведске располаже сталном базом у Републици Србији.

У случају када је испуњен претходно наведени услов, приход физичког лица опорезује се у Републици Србији сходно одредбама Закона.

У случају када није испуњен претходно наведени услов, предметни приход се не опорезује у Републици Србији.

Међутим, ако није достављена потврда о резидентности, предметни приход се, без обзира на испуњеност претходно наведеног услова, опорезује у Републици Србији, сходно одредбама Закона.

с) Када се трошкови боравка, превоза, локалног транспорта, визе и медицинске помоћи, а у неким случајевима и исплата дневница, надокнађују нерезидентним физичким лицима члановима FISU family, који су резиденти земаља са којима Република Србија има закључен уговор о избегавању двоструког опорези-

вања, а наведена лица (на обрасцу Републике Србије) доставе потврду о резидентности издату од стране надлежног органа у својим матичним земљама, наведена примања се у складу са одговарајућим чланом (Остали доходак) уговора о избегавању двоструког опорезивања са свим земљама (осим са Малезијом) опорезују само у земљи резидентности примаоца.

Министарство финансија напомиње да се на основу решења садржаног у Уговору са Малезијом, наведени приход може опорезовати и у Републици Србији, сходно одредбама Закона.

Уколико није достављена потврда о резидентности, наведени приход се опорезује у Републици Србији, сходно одредбама Закона.

У случају када приход остваре физичка лица која су резиденти земаља са којима Република Србија нема закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања, наведени приход опорезује се у Републици Србији, сходно одредбама Закона.

3. Да ли постоји билатерални споразум између Републике Србије и Швајцарске конфедерације о регулисању пореза на наследство?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 337-00-204/2009-04 од 25.5.2009. год.)

Између Републике Србије и Швајцарске конфедерације није закључен билатерални уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на наслеђе, што значи да обе земље питање опорезивања наследства регулишу одредбама домаћег пореског законодавства.

У Републици Србији предметно питање регулисано је одговарајућим одредбама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09).

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈУНУ МЕСЕЦУ 2009. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о потврђивању Протокола између Републике Србије и Републике Грчке о измени Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Грчке о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о потврђивању Уговора између Владе Републике Србије и Владе Републике Литваније о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о регулисању обавеза бившег СССР по обрачунама везаним за робни промет између бившег СССР и бивше СФРЈ	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о потврђивању Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке за Пројекат Клинички центри/Б	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о потврђивању Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке „Зајам за општинску и регионалну инфраструктуру“	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о потврђивању Споразума о зајму (Програмски зајам за развој приватног и финансијског сектора) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори, бр. 42 од 2. јуна 2009.</i>
Закон о изменама Закона о порезу на доходак грађана	<i>Сл. гласник РС, бр. 44 од 9. јуна 2009.</i>

УРЕДБЕ

Уредба о изменама Уредбе о начину и поступку утврђивања износа најпопуларнијих цена цигарета, цигара, цигарилиса, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 41 од 2. јуна 2009.
Уредба о изменама Уредбе о условима за субвенционисање каматних стопа за кредите за одржавање ликвидности и финансирање трајних обртних средстава у 2009. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о условима и поступку за добијање, обнављање и одузимање акцизне дозволе, начину и контроли отпремања и допремања производа у акцизно складиште и о вођењу евиденције у акцизном складишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 41 од 2. јуна 2009.
Правилник о ближим условима, начину и поступку остваривања ослобођења од плаћања акцизе на производе које произвођач, односно увозник продаје дипломатским и конзуларним представништвима и међународним организацијама, као и на деривате нафте који се продају на основу међународног уговора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 41 од 2. јуна 2009.
Правилник о условима, начину и поступку полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 19. јуна 2009.

ОДЛУКЕ

Одлука о допуни Одлуке о привременим мерама за очување финансијске стабилности у Републици Србији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 43 од 5. јуна 2009.
Одлука о ограничењима улагања и усклађивању структуре имовине инвестиционих фондова у условима поремећаја на тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 43 од 5. јуна 2009.

Одлука о допуни Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о начину и условима коришћења финансијских кредита из иностранства за намене из члана 21. став 2. Закона о девизном пословању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о измени Одлуке о каматним стопама које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о престанку важења Одлуке о привременим мерама за очување стабилности банкарског система у Републици Србији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о престанку важења Одлуке о усклађивању стања бруто пласмана одобрених становништву са основним капиталом банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 44 од 9. јуна 2009.
Одлука о допуни Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 45 од 15. јуна 2009.
Одлука о допунама Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 19. јуна 2009.
Одлука о начину надгледања платних клириншких и обрачунских система	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 19. јуна 2009.
Одлука о минималној садржини процедуре „Упознај свог клијента“	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 19. јуна 2009.
Одлука о Смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 46 од 19. јуна 2009.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.

Одлука о измени и допуни Одлуке о утврђивању царинских контролних пунктова на којима ће се вршити мере царинског надзора и царинске контроле, односно водити царински поступак	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.
Одлука о допуни Одлуке о електронском потписивању докумената са подацима које банке достављају Народној банци Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.
Одлука о измени Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.

УПУТСТВА

Упутство о извештајима банака о извршавању обавеза из Одлуке о посебним мерама подршке финансијској стабилности земље	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 43 од 5. јуна 2009.
Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 45 од 15. јуна 2009.

ОСТАЛО

Листа спољних ревизора који могу вршити ревизију финансијских извештаја банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 47 од 26. јуна 2009.
---	--

ЦИП – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вук Ђоковић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ИССН 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
ЦОБИСС. СР-ИД 43429132